

24 Απριλίου 2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

6 σημαντικές τομές στην περιβαλλοντική νομοθεσία

Στη Βουλή το νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό της περιβαλλοντικής νομοθεσίας

Από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση:

Το νομοσχέδιο με τίτλο **«Εκσυγχρονισμός της περιβαλλοντικής νομοθεσίας – Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις»** κατατίθεται σήμερα στη Βουλή. Το νομοσχέδιο μεταξύ άλλων προβλέπει:

- Ριζική απλοποίηση των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων.
- Μεγάλη μείωση του χρόνου για την αδειοδότηση ΑΠΕ.
- Υιοθέτηση νέου ευρωπαϊκού μοντέλου διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.
- Αντιμετώπιση των προβλημάτων των δασικών χαρτών και των οικιστικών πυκνώσεων.
- Επέκταση του τέλους της πλαστικής σακούλας.
- Τομές για την επίλυση του προβλήματος των αποβλήτων σε πολλές περιοχές της χώρας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Το εν λόγω νομοσχέδιο κινείται σε τρεις άξονες:

1. Επιχειρεί να συμφιλιώσει την -περισσότερο αναγκαία παρά ποτέ σήμερα- ανάπτυξη με την προστασία του περιβάλλοντος, στη λογική της μετάβασης της Ελλάδας σε ένα μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης (πχ απλούστευση των αδειοδοτήσεων, μεταρρύθμιση στη διαχείριση και ζωνοποίηση προστατευόμενων περιοχών).
2. Εκσυγχρονίζει την ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία προς ευρωπαϊκή κατεύθυνση (πχ πλαστικές σακούλες, διάθεση μπάζων, ιδιωτικές συνδέσεις αποχέτευσης).
3. Λαμβάνει υπόψη του μια σειρά από λαϊκά αιτήματα, επιχειρώντας να ξεπεράσει ατέλειες και δυσκαμψίες της υφιστάμενης νομοθεσίας (πχ οικιστικές πυκνώσεις, διαχείριση αποβλήτων, δασικοί χάρτες).

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Κωστής Χατζηδάκης δηλώνει:

«Το νομοσχέδιο που κατατίθεται σήμερα είναι μια μεγάλη τομή στην περιβαλλοντική νομοθεσία της Ελλάδας. Η κυβέρνηση έχει ξεκινήσει ουσιαστικά τον διάλογο για αυτό το νομοσχέδιο από τον περασμένο Οκτώβριο, συζητώντας επί μέρους ζητήματα τόσο με τις περιβαλλοντικές οργανώσεις, όσο και με επί μέρους φορείς. Η κυβέρνηση, επίσης, όπως είναι σαφές στις διατυπώσεις του νομοσχεδίου, έλαβε σοβαρά υπόψη πολλές από τις παρατηρήσεις που κατατέθηκαν κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης. Προχωρούμε μπροστά με μια σειρά μέτρων ουσιαστικής και όχι τυπικής προστασίας του περιβάλλοντος, με στόχο να αναδείξουμε τον μοναδικό φυσικό πλούτο της χώρας μας. Παράλληλα, υιοθετούμε μια σειρά από τομές ώστε η Ελλάδα να μπορέσει, μετά την κρίση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

του κορωνοϊού, να είναι σημείο αναφοράς για επενδύσεις που θα σέβονται το περιβάλλον. Είμαστε ανοιχτοί σε κάθε καλόπιστη πρόταση. Δεν πρόκειται, όμως, να γίνουμε όμηροι των εραστών της ακινησίας, δηλαδή αυτών που για δογματικούς ή άλλους λόγους θέλουν να κρατήσουν τη χώρα κολλημένη στο χτες και να την καταντήσουν μια θλιβερή εξαίρεση μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στόχος μας είναι η Ελλάδα να αποτελέσει διεθνές πρότυπο πράσινης ανάπτυξης».

Ειδικότερα, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει ρυθμίσεις στους εξής τομείς :

1. Περιβαλλοντικές Αδειοδοτήσεις: Το υπουργείο, κινούμενο πάντοτε στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, απλουστεύει δραστικά την αδειοδότηση, η οποία σήμερα μπορεί να διαρκέσει 6-8 χρόνια. Στόχος αυτής της μεταρρύθμισης είναι να περιοριστεί ο χρόνος σε 100-150 ημέρες έτσι ώστε όταν έρθει η στιγμή για την επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας, η περιβαλλοντική αδειοδότηση να μην αποτελεί αχρείαστο εμπόδιο, αλλά να είναι εναρμονισμένη με τα κρατούντα στις άλλες χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης.

Συγκεκριμένα:

- Γίνεται περιορισμός των προθεσμιών και των σταδίων της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
- Με την άπρακτη παρέλευση των προθεσμιών δεν θα κωλύεται η συνέχιση της διαδικασίας. Εξαίρεση θα αποτελούν οι ουσιώδεις γνωμοδοτήσεις (π.χ. αρχαιολογικών και δασικών υπηρεσιών) που όμως - σε περίπτωση καθυστέρησης - θα παραπέμπονται στο Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ώστε να πάψουν οι καθυστερήσεις που συχνά διαρκούν χρόνια.
- Ενεργοποιείται ο θεσμός των ιδιωτών πιστοποιημένων αξιολογητών, δηλαδή εξειδικευμένων επιστημόνων, με αποδεδειγμένη εμπειρία,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

που εγγράφονται σε Μητρώο, με την πιστοποίηση του ΥΠΕΝ. Πρόκειται για μια πρακτική που προβλέπεται από τη σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία και δίνει περισσότερες επιλογές στους επενδυτές. Η επιλογή του αξιολογητή γίνεται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή μέσω κλήρωσης και οι αμοιβές των αξιολογητών είναι προκαθορισμένες προκειμένου να εξασφαλισθεί η διαφάνεια και αντικειμενικότητα της διαδικασίας.

- Επεκτείνεται η ισχύς της περιβαλλοντικής άδειας από 10 σε 15 χρόνια.
- Διευκολύνεται η τροποποίηση και ανανέωση των περιβαλλοντικών αδειών για να μην απαιτείται νέα ΑΕΠΟ (με υποβολή νέας ΜΠΕ) σε περιπτώσεις που δεν χρειάζεται.
- Υπάρχει πρόβλεψη για μελλοντική δυνατότητα έκδοσης ενιαίας άδειας με ενσωματωμένους περιβαλλοντικούς όρους (one-stop-shop) μόλις υπάρξει, σε κυβερνητικό επίπεδο, η κατάλληλη τεχνική υποδομή.

2. Αδειοδότηση ΑΠΕ

- Στις ΑΠΕ γίνεται αντικατάσταση της Άδειας Παραγωγής με την Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας, η οποία θα προκύπτει μετά από μια σύντομη και αυτοματοποιημένη διαδικασία ελέγχου της αίτησης, με μείωση στο ελάχιστο των δικαιολογητικών που απαιτούνται. Παράλληλα, μπαίνουν συγκεκριμένα χρονικά ορόσημα για τους κατόχους της Βεβαίωσης, ώστε όσο «γρήγορα» αποκτούν το δικαίωμα για παραγωγή ενέργειας, τόσο «γρήγορα» να το χάνουν αν δεν προχωρούν την ωρίμανση του έργου τους.
- Δημιουργείται επίσης το Ηλεκτρονικό Μητρώο ΑΠΕ που θα υποστηρίξει τη νέα διαδικασία αδειοδότησης και θα επικοινωνεί με τα πληροφοριακά συστήματα των άλλων εμπλεκόμενων φορέων, ώστε να υπάρξει σημαντική επιτάχυνση μέσω ψηφιοποίησης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

3. **Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής:**

Η Ελλάδα για πρώτη φορά αποκτά έναν κεντρικό φορέα συντονισμού της διακυβέρνησης και διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος, στα πρότυπα χωρών όπως η Ιρλανδία, η Πορτογαλία και η Φινλανδία. Γίνεται έτσι δεκτό ένα πάγιο αίτημα πολλών περιβαλλοντικών οργανώσεων και τοπικών φορέων.

- Ο φορέας αυτός είναι μετεξέλιξη του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ) και διαθέτει 24 οργανικές μονάδες σε όλη τη χώρα (Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών - ΜΔΠΠ), που είναι περίπου αντίστοιχες με τα σχέδια διαχείρισης, που εκπονούνται για τις περιοχές αυτές. Εννοείται ότι παραμένει η προστασία και η κάλυψη για όλες τις προστατευόμενες περιοχές, τα εθνικά πάρκα και τους εθνικούς δρυμούς.
- Ο νέος φορέας αναλαμβάνει τον συντονισμό για μια πιο αναβαθμισμένη προστασία των συγκεκριμένων περιοχών και, μεταξύ άλλων, θα γνωμοδοτεί για τις επιπτώσεις έργων ή δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στις προστατευόμενες περιοχές.
- Στο πλαίσιο κάθε μίας από τις 24 Μονάδες θα λειτουργούν τοπικές επιτροπές διαχείρισης που θα βασίζονται στη συμμετοχικότητα και θα αποτελούνται από εκπροσώπους της επιστημονικής κοινότητας, των περιβαλλοντικών οργανώσεων, της αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών και θα έχουν ουσιαστική συμβολή στη διαχείριση των περιοχών αυτών.
- Η στελέχωση του νέου σχήματος (Γενικοί Διευθυντές και Διευθυντές) θα γίνει μέσω διαδικασιών ΑΣΕΠ. Η βάση στελέχωσης των 24 ΜΔΠΠ θα είναι οι σημερινοί υπηρετούντες υπάλληλοι μετά από αξιολόγηση μέσω ΑΣΕΠ.
- Ο Οργανισμός, στο πλαίσιο ενός καινοτόμου συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, θα συνάψει αμέσως μνημόνια συνεργασίας με τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και το Λιμενικό Σώμα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- για τη φύλαξη των περιοχών. Παράλληλα, θα συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με τις Περιφέρειες και με Δήμους για την υλοποίηση των σχεδίων διαχείρισης και την πραγματοποίηση έργων και αναπτυξιακών προγραμμάτων.
- Ο ΟΦΥΠΕΚΑ θα είναι σε θέση να αυξήσει τους διαθέσιμους πόρους για τις προστατευόμενες περιοχές –μεταξύ άλλων μέσω προσέλκυσης ευρωπαϊκών πόρων. Επιπλέον, ουσιαστική αύξηση των πόρων για αυτές τις περιοχές θα προκύψει από την είσπραξη ποσοστών επί των εσόδων της εκμετάλλευσης των διαφόρων ήπιων δραστηριοτήτων που θα λαμβάνουν χώρα εντός των περιοχών αυτών (οικοτουρισμός, πολιτιστικές δραστηριότητες κλπ). Τα χρήματα αυτά μαζί επίσης με έσοδα από σήματα ποιότητας θα κατευθύνονται στα ταμεία του ΟΦΥΠΕΚΑ με βάση σχετική ΚΥΑ που θα εκδοθεί.
 - Στόχος αυτής της μεταρρύθμισης είναι η δημιουργία ενός μοντέλου για τις προστατευόμενες περιοχές θα είναι περισσότερο λειτουργικό διοικητικά και θα διαθέτει πιο ουσιαστική οικονομική υποστήριξη, με προοπτική να καταστεί καταλύτης βιώσιμης ανάπτυξης για τις τοπικές κοινωνίες.
4. Η κυβέρνηση προχωρεί σε μια **ζωνοποίηση των περιοχών Natura** (εισάγονται 4 διαφορετικές ζώνες), προκειμένου, όπως γίνεται σε όλη την Ευρώπη, στις περιοχές αυτές να υπάρξουν δραστηριότητες ανάλογα με τον χαρακτήρα τους.
- Προκειμένου να μην καθυστερεί η διαδικασία των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών, αλλά και να υπάρχει μια σχετικά ομοιόμορφη αντιμετώπιση του ζητήματος σε ολόκληρη την επικράτεια, προβλέπονται από τον νόμο κάποιες χρήσεις γης (προβλεπόμενες ήδη από το Προεδρικό Διάταγμα 59/2018) και άλλες περιβαλλοντικές δραστηριότητες, με κλιμάκωση ανάλογα με τον βαθμό προστασίας. Στο νομοσχέδιο καθίσταται σαφές ότι οι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- μελετητές επιλέγουν μεταξύ των εν λόγω δραστηριοτήτων εκείνες που θεωρούν ότι αρμόζουν σε κάθε περιοχή.
- Οι μελέτες αυτές λαμβάνονται υπόψη για την εκπόνηση, από το Υπουργείο, του διαχειριστικού σχεδίου για κάθε επί μέρους περιοχή Natura, ενώ παράλληλα το διαχειριστικό σχέδιο τίθεται ουσιαστικά υπό την έγκριση του Συμβούλιου Επικρατείας -το οποίο έχει εγνωσμένη περιβαλλοντική ευαισθησία- καθώς προβλέπεται η έκδοση ενός Προεδρικού Διατάγματος για κάθε επί μέρους μελέτη και διαχειριστικό σχέδιο.
 - Με το πλαίσιο αυτό μπαίνει τέλος στο καθεστώς της αυθαιρεσίας, αλλά και των αδιαφανών και πολλές φορές προσωποκεντρικών ρυθμίσεων στις προστατευόμενες περιοχές και καθιερώνεται ένα συνολικό πλαίσιο προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Παύει έτσι να ισχύει το καθεστώς κατά το οποίο στο 30% της ελληνικής επικράτειας γίνονταν μέχρι τώρα ad hoc ρυθμίσεις του κάθε μελετητή ελλείψει συνολικού πλαισίου για το τι επιτρέπεται και τι όχι.
5. **Πλαστική σακούλα:** Κλείνει το «παραθυράκι» που δημιουργήθηκε από τον τρόπο που εφαρμόστηκε η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2015/720/ΕΕ: Συγκεκριμένα, ενώ επιβλήθηκε αντισταθμιστικό τέλος μόνο για τις λεπτές πλαστικές σακούλες με πάχος τοιχώματος 15-50 μm (μικρόμετρα), ταυτόχρονα αυξήθηκε κατακόρυφα η χρήση της πιο χοντρής πλαστικής σακούλας, την οποία οι καταναλωτές πληρώνουν στα καταστήματα λιανικής πώλησης, χωρίς η χρέωση αυτή να αποτελεί περιβαλλοντικό τέλος. Αντιμετωπίζεται ολιστικά το ζήτημα, με επιβολή τέλους σε όλες τις πλαστικές σακούλες ανεξαρτήτως πάχους τοιχώματος, με στόχο την αντιμετώπιση της πλαστικής ρύπανσης. Μοναδική εξαίρεση είναι οι βιοαποδομήσιμες/λιπασματοποιησίμες. Ως χρονικός ορίζοντας εφαρμογής της ρύθμισης ορίζεται η 1/1/2021.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

6. **Ιδιωτικές συνδέσεις / αστικά λύματα:** Χρηματοδοτούνται από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους η σύνδεση ακινήτων με τα κεντρικά δίκτυα αποχέτευσης σε μια σειρά από Δήμους της χώρας, ιδιαίτερα δε της Ανατολικής Αττικής, χωρίς οικονομική επιβάρυνση των ιδιοκτητών. Η Ελλάδα με αυτόν τον τρόπο συμμορφώνεται με τη σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία.

7. **Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ):** Για την έκδοση οικοδομικής άδειας προϋπόθεση θα είναι πλέον η σύναψη συνεργασίας με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ για την αποκομιδή των μπάζων. Στόχος είναι να μπει τέλος στη σημερινή κατάσταση κατά την οποία μπάζα καταλήγουν σε πεζοδρόμια και ρέματα, με σημαντικές επιπτώσεις για το περιβάλλον, την καθημερινότητα, αλλά και την ασφάλεια των πολιτών.

8. **Διαχείριση αποβλήτων:** Το νομοσχέδιο επιλύει διαχειριστικά ζητήματα για να αντιμετωπιστούν πιο αποτελεσματικά προβλήματα στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης. Απλουστεύεται και επισπεύδεται η υφιστάμενη διοικητική διαδικασία για την έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων. Κατ' εξαίρεση σε έκτακτες περιπτώσεις και για λόγους εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος η διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) γίνεται με υπουργική απόφαση, κατά παρέκκλιση των υφισταμένων προβλέψεων του ΠΕΣΣΔΑ.
Για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων στις νησιωτικές περιφέρειες, του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων, συστήνεται για κάθε μια από αυτές, ειδικός Περιφερειακός διαβαθμιδικός Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, ως Ανώνυμη Εταιρία ΟΤΑ, στον οποίο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

μετέχουν η οικεία περιφέρεια και υποχρεωτικά όλοι οι Δήμοι της Περιφέρειας. Σκοπός του Περιφερειακού διαβαθμιδικού ΦοΔΣΑ είναι ο καλύτερος συντονισμός για τη διαχείριση αποβλήτων σε αυτές τις ευαίσθητες τουριστικά περιοχές, η αντιμετώπιση των προστίμων που έχουν επιβληθεί από την ΕΕ και η δημιουργία ενός πιο ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης αποβλήτων. Γενικότερα, στόχος των ρυθμίσεων είναι να ξεπεραστούν οι αγκυλώσεις και να υπάρξουν άμεσες λύσεις για περιοχές που σήμερα «πνίγονται» στα σκουπίδια.

9. **Οικιστικές πυκνώσεις:** Γίνεται εκ νέου ανάρτηση των δασικών χαρτών με τις περιοχές που είχαν εξαιρεθεί ως οικιστικές πυκνώσεις σε συμμόρφωση με το γράμμα και το πνεύμα της απόφασης του ΣΤΕ (ΟΛΣΤΕ 685/2019) που έκρινε αντισυνταγματική την προηγούμενη προσπάθεια επίλυσης του ζητήματος. Παρέχεται η δυνατότητα τακτοποίησης για χρονικό διάστημα 30 ετών κατοικιών που έχουν χτιστεί εντός δασών και δασικών εκτάσεων με βάση συγκεκριμένα κριτήρια προστασίας του περιβάλλοντος. Μετά την ανάρτηση των δασικών χαρτών και την υποβολή των σχετικών ενστάσεων θα εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα για τις λεπτομέρειες –βασισμένο στις σχετικές οικονομοτεχνικές μελέτες- έτσι ώστε τελικά η όποια ρύθμιση να είναι σύμφωνη με τη νομολογία και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

10. **Δασικοί χάρτες:** Το νομοσχέδιο θέτει τέρμα στις διαφορετικές και αντιφατικές μεταξύ τους ερμηνείες ορισμένων υπηρεσιών του δημοσίου ως προς το χαρακτήρα διαφόρων εκτάσεων. Αποσαφηνίζει δηλαδή, ότι δεν θεωρούνται δασικές εκτάσεις, γαίες τις οποίες το ίδιο το κράτος επισήμως έχει θεωρήσει μη δασικές. Τερματίζονται έτσι οι αλληλοσυγκρουόμενες τοποθετήσεις της δημόσιας διοίκησης, αλλά και επιταχύνεται η εκπόνηση των δασικών χαρτών, χωρίς